

[Jørgen Gram.]

Dispensation. Jeg vil ønske det Held til at kunne sortere rigtigt.

Jeg vil blot pege paa, at de for det nazistiske Regime flygtedes Ejendom efter Lovforslaget fritages for Konfiskation. Moralsk berettiget til den samme Dispensation er efter Ændringsforslaget til § 5 ogsaa Ejendom tilhørende vore gode Folketæller lige Syd for Grænsen og andetsteds, som findes ikke at kunne betragtes som fjendtlig, skønt Ejerne jo er tyske Undersaatte. Vi maa her som andetsteds yde en menneskevenlig Haandsrækning, og det kan vi gøre, fordi det absolut ikke krænker Lovens Hovedformaal.

Maa jeg i denne Forbindelse henlede Opmærksomheden paa den under Bilag 7 optrykte Henvendelse om Dispensation. Det drejer sig om den herrhutiske Menighed i Christiansfeld. Det er en dansk Gren af en kontinental kristelig Sammenslutning opstaaet i Tjekkosllovakiet i det 15. Aarhundrede og med Tilslutning i en Mængde Lande, men Sammenslutningen har indtil nu haft Hovedsæde og en vis Centralledelse i Herrhut i Tyskland. Nogle Ejendomme i Christiansfeld har, længe før det første, andet og tredje tyske Rige opstod, været tilskødet den herrhutiske Hovedmenighed i Tyskland. Det er disse Ejendomme, som ønskes fritaget ved Dispensation; de tilhører hverken tyske Statsborgere eller statsløse, men et Trossamfund, og er som Følge deraf ikke umiddelbart inden for Dispensationernes Række. Det maa blive det i § 5 nævnte Nævns Sag at afgøre, om der skal gives Dispensation, men for Princippets Skyld synes jeg, det skal fastslaas, at et aarhundredgammelt Gæstesamfund, der er indkaldt hertil af en dansk Konge, kan vi ikke give et Boksestød nu, saa meget mindre som store Kredse i Sønderjylland, ja, forøvrigt i hele Landet, Kredse, der nærmest hører til under Indremission, altid har følt sig nær knyttet til dette Trossamfund og den Missionsvirksomhed, som udgaar derfra.

Naar dette er sagt, vil jeg dog tilføje, at samtidig med at den herrhutiske Brødre-menighed i Christiansfeld bevarer sin aandelige Tilknytning til Tyskland, England, Amerika og mange andre Lande, uden hvilken det lille Samfund vilde udtørre, maa den nu frigøre sig for enhver økonomisk og anden Afhængighed sydfra. Der er endnu, trods det lange Ophold i Danmark, en Rest af fremmedartet Præg og Afsondrethed over dette Trossamfund i Christiansfeld. Dets mange Tilhængere her i Landet har set bort fra dette, men jeg vil benytte

Lejligheden til at hævde, at vi maa forvente en bevidst Stræben henimod, at det bliver et helt dansk Trossamfund med kontinentalt Samvirke og saadan, at enhver Antydning af tysk politisk eller national Tilknytning i Fremtiden er udelukket.

Naar der nu efter Lovforslaget til Bistand og Samraad for Kommissarius ved Realisationen nedsættes et alsidigt sammensat Nævn, er dette Udtryk for, at man fra alle Sider er enig i, at vel skal Hovedregelen ved Realisationen være Værdien i Handel og Vandel, men baade nationale, erhvervsøkonomiske og samfundsmæssige Interesser maa tilgodeses. Jeg lægger megen Vægt paa, at vi gennem denne Udvidelse faar absolut Sikkerhed for, at alle Synspunkter kommer frem; Forbrugerinteresser maa i denne Forbindelse gaa forud for Producentinteresser, og Kapitalmagtens eventuelle Lyst til her at slaa en Konkurrent ud maa vige til Fordel for en Kreds af danske Borgere — hvis man kan finde en saadan —, som selvstændigt vil videreføre den paagældende Virksomhed. Denne sidste Form giver ogsaa den bedste Garanti for, at det paagældende Objekt forbliver i rent danske Hænder, og det er jo ikke Penge alene, dette Lovforslag omhandler, det drejer sig ogsaa om andet.

Ved Ændringsforslagene til §§ 7, 8 og 9 er der givet Udtryk for, at de i Lovforslaget omhandlede Objekter gennem særlige Vilkaar ved Afhændelsen skal sikres paa rent danske Hænder ud i Fremtiden. Men det er ogsaa slaaet fast, at en Mand kan være ganske uangribelig nationalt set, selv om han har haft økonomisk Forbindelse med tysk Kapital og tyske Interesser. Han skal altsaa ikke nødvendigvis skubbes ud i den kolde Sne, men det bliver en Skønssag.

Jeg vil ønske Ministeren, Kommissarius og de to Nævn en heldig Haand til deres vanskelige Opgave, ligesom at Statens Jordlovsudvalg og de Administratorer, som nu tilrettelægger, de store, hidtil under Vogelgesangs og anden tysk Indflydelse værende Jorders Overgang paa danske Hænder, maa komme godt fra dette. Jeg ved, at der er god Vilje til det. I det hele vil jeg til Slut blot udtale Haabet om, at denne Lov nu og i Fremtiden maa fjerne den skadelige Indflydelse, som gennem tysk Kapital er sivet ind i vort Folkesamfund sydfra.

Robert Mikkelsen: De fleste af de Bestemmelser, jeg ved dette Lovforslags første Behandling nævnte, mit Parti kunde ønske ændret, er der i Udvalget opnaaet Enighed om at forandre. Det gælder dog ikke den